

Obce čelí akceleračním zónám. Sdružení místních samospráv ČR nabízí pomoc v nové energetické realitě

8.1.2026 - | Sdružení místních samospráv ČR

Nový zákon o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie zásadně mění postavení obcí při rozhodování o velkých energetických projektech.

Zavedení tzv. akceleračních zón sice slibuje rychlejší výstavbu větrných a fotovoltaických elektráren, zároveň ale v samosprávách vyvolává nejistotu ohledně jejich pravomocí, územního plánování i vztahů s investory. Právě tyto obavy se naplno projevily na dnešním online školení pořádaném SMS ČR, kterého se zúčastnilo více než 200 zástupců obcí, mikroregionů, MAS a energetických komunit z celé republiky.

Seminář ukázal, že obce trápí nejen finanční návratnost projektů, možnost kompenzací pro obyvatele a zdravotní aspekty spojené s provozem větrných a FVE elektráren, ale také vliv na prostředí a to, jak mohou aktivně hájit své zájmy při vymezování akceleračních zón.

„Obce rozhodně nejsou proti rozvoji obnovitelných zdrojů. Obávají se ale, aby se z akceleračních zón nestal nástroj, který oslabí jejich možnost rozhodovat o vlastním území a vystaví je tlaku investorů bez jasných mantinelů. Vysoký zájem o informace ukazuje, že obce hledají oporu a odpovědi v situaci, kdy stát nastavuje nová pravidla, ale jejich praktické dopady zůstávají nejasné,“ uvádí předseda Sdružení místních samospráv ČR Petr Halada.

Případová studie, kterou zástupcům obcí prezentoval energetický manažer Michal Svoboda, ukázala, že při správném nastavení mohou být energetické projekty přínosem – nejen pro obecní rozpočty, ale i pro místní obyvatele. Tereza Snopková z Ústavu státu a práva AV ČR účastníky seznámila s tím, jak nové legislativní rámce a povolovací procesy mění dosavadní pravidla a které nové nároky na samosprávy kladou.

„Ačkoli stát zatím nabízí spíše obecný rámec pro aplikaci změn, obce musí dělat zcela konkrétní rozhodnutí, řešit konflikty s veřejností i vyjednávat s investory. Právě proto chceme jako Sdružení místních samospráv ČR pomáhat s praktickými otázkami,“ říká výkonná ředitelka Sdružení místních samospráv ČR Jana Přecechtělová s tím, že SMS ČR již plánuje na začátek února navazující praktický seminář.

Partner obcí v energetice a inovacích

Dlouhodobým cílem Sdružení místních samospráv ČR je poskytovat obcím, veřejnosti, orgánům státní správy a médiím odborné zázemí i doporučení k dalšímu vývoji energetické legislativy na základě zpětné vazby z území. Do portfolia Sdružení místních samospráv ČR spadá také platforma OBEC 2030, která obcím poskytuje podporu v decentralizované a udržitelné energetice. Kromě toho pořádá stejnojmennou prestižní soutěž obecních projektů se zaměřením na soběstačnou energetiku, prvky smart village a environmentální odpovědnost.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/obce-celi-akceleracnim-zonam-sdruzeni-mistnich-h-samosprav-cr-nabizi-pomoc-v-nove-energeticke-realite-5010cs.html>